

پژوهش های

ایران شناسی

پرسش و پاسخ

پیرامون پیشینه ی تاریخی فرهنگی تمدنی ایران

مجموعه مقالات وبگاه ایران شناسی

اساطیر و نمادهای آیینی آریایی

www.iranologi.blogfa.com

IRANOLOGY11@GMAIL.COM

سال های

۱۳۸۶-۱۳۹۲

نوشته ی دکتر محمود رضا افتخارزاده

نماد های آیینی آریایی

پرسش:

با توجه به هیاهوی برخی افراد از جمله فردی به نام ... که سروده های عوام پسندی دارد و قصیده ای بلند به نام ... دارد ، آیا اصولا پدیده ی چاه و سرداب ، ریشه و پیشینه ی آریایی دارد یا سامی ؟

پاسخ:

سرداب ، چشمه ، چاه ، کاریز، غار، رود ، دریا ، کوه ، سنگ و دیگر عناصر و اماکن طبیعت دارای معانی آیینی ، اسطوره ای آریایی هستند . حضرت زرتشت در پی آمیزش با همسر گرامی اش **هوی** به **چشمه** ای شد و نطفه های **سوشیانت** های موعود را در این چشمه هشت. مادران سوشیانت های موعود در همین چشمه از نطفه ی زرتشت بارور شوند. مادر سوشیانت نهایی نیز در همین چشمه از نطفه ی زرتشت بارور شود . **کی خسرو** فرزند **سیاوش** شهید در گریز از **قدرت** ، به هنگام غیبت از جهان در چشمه ای ناپدید شد. به این نمونه ی باستانی تاریخی بنگرید: « چاه آب : در فاصله ۵۰ متری کعبه زرتشت به سمت غرب ، چاه آب ویا مخزنی به منظور ذخیره آب به شکل یک پنج ضلعی نامنظم در پای کوه کنده شده است که بلندترین ضلعش ۷/۲۰ مترو بقیه اضلاعش ۵/۵ متر طول دارند. شاید به علت اهمیت منطقه بخصوص در دوران ساسانی ، برای بازدید کنندگانی که به دیدار آثار اینجا می آمده اند و یا برای اسبان آنها مخزن آبی لازم می بوده است و شاید هم این را برای مراسم مذهبی از کوه در آورده اند» (ن. ک : آثار باستانی مرودشت و کازرون) . در حکمت آریایی **چاه**، **سرداب** ، **کاریز و غار**، رمز نگاه ژرف آریایی است به جهان وهستی. ظهور و حضور سوشیانت ها بلوکه کردن آرمان های دست نیافتنی و آرزوهای نابرآوردنی آریایی است در پایان جهان . این امید و خوش بینی آرام بخش و سرنوشت ساز است. (ن.ک: فهرست آثار : ایران آیین و فرهنگ / مقاله سوشیانس موعود نهایی در میراث دینی باستان صص ۳۰۶-۳۱۵+ شاهنامه ۴۱۲/۵ : جنگ بزرگ کی خسرو با افراسیاب)

آموزه های ملی و آموزش توده ها!

پرسش:

با درود و پوزش از پرچانگی! این آموزه های ملی چیست و آموزش توده ها در چیست و چگونه است ؟ "شیادان" چه کسانی هستند و چه مگویند ؟

پاسخ:

این آموزه ها در آموزه ی اصلی و محوری «پندار و گفتار و کردار نیک» نهفته اند و عبارتند از : ۱ - در زمینه ی انسانی : راستی و درستی انسانی ، پرهیز از دروغ ، دوری از کثی و کاستی ، پرهیز از پلیدی و ناپاکی ، باور به ایزدیکتا و پای بندی به آموزه های ایزدی . ۲ - در زمینه ی ایرانی و جهانی : فراخوان به کشاورزی و دامپروری و آبادانی و خرمی زمین و پرورش گیاه و چارپا . باید به توده ها این آموزه هارا آموخت و آنان را بر پایه ی این آموزه ها پرورش داد ! باید به توده ها آموخت که حرمت طبیعت را بدارند و آب و زمین را نیالایند و در مصرف آب زیاده روی نکنند ، باید به توده ها آموخت که حرمت رود خانه ها ، دریاها و آب خیز ها را بدارند ! حرمت گیاه و چارپای سودمند را بدارند و در پرورش آنها بکوشند ! باید به توده ها آموخت که برای شستن گلیمی ، فرشی ، ماشینی یا ظرفی هزاران لیتر آب را هدر ندهند . باید به توده ها آموخت که ایران یک کشور کشاورزی و پرورش دام است و مشخصه ی تمدنی تاریخی آن نیز کشاورزی و دامپروری است ، باید کوشید تا ایران بزرگترین صادر کننده ی فرآورده های کشاورزی و دامی باشد و از این راه به اقتدار ملی خویش برسد ! نفرین اهورا مزدا بر آن اهریمن سرشتی که به صنعتی کردن ایران اندیشید تا بنیان کشاورزی و دامپروری دیرینه ی ایران را تباه سازد ! انبوهی آهن پاره با نیرنگ صنعت مونتاژ بر این سرزمین تحمیل شد ! تا آنجا که اینک ایران از دود و دم و زباله دارد خفه می شود و از بی آبی و بدهوایی و خشک سالی دارد جان می کند ! توده ها گستاخ و دریده شده کاسه گلی و مسی موروثی را انداخته ظروف یک بار مصرف شناخته اند و دارند در زیر زباله تولیدی خویش دفن می شوند ! کوی و برزن ، دشت و دمن ، رودخانه و دریا را زباله فراگرفته است ! باید به توده ها آموخت که ایران کشور «زباله» نبوده است هر وجب از خاک این سرزمین ، مقدس و محترم بوده و کسی را توان آلودن آب و زمین و آزدن چارپا و گیاه نبوده است و هر آلودن و آزدنی کیفر بسیار سنگینی داشته است ! باید به توده ها آموخت که این آموزه ها در روزگار باستان تکلیف شرعی بوده و اجرای اجباری داشته است و به همین دلیل ایران هرگز دچار قحطی و واردات غلات و دام از دیگر امپراتوری های باستان

نگردید بلکه همواره صادر کننده ی غلات و دام به روم و یونان و چین و هند و... بود! و به همین دلیل در سراسر کشور پهناور آن روزگار ذره ای زباله وجود نداشت و همه ی اجزاء و عناصر طبیعت ، پاک و پاکیزه و مقدس بود! باید به تودها آموخت که «آتش» مقدس و محترم است، آن را به بازی های مرگبار نگیرند! شیدان؛ فعله زادگانی فرومایه و بی اصل و نسب اند که در گذشته : **پاچال دار** ، پادوی دکه و دکان و اداره ، رمال ، گماشته ی آبریزگاه ، چایچی ، کفشبان ، کارمند ساده ، ورشکسته ی سیاسی ، ورشکسته ی به تقصیر ، سیاهی لشکر فیلم فارسی ، آبدارچی ، روزنامه چی ، مدل تبلیغات کالا، روسپیگری ، قوادی ، و ... کارهایی از این دست و در این سطح داشته و اینک «**ایران شناس**» و «**اسلام شناس**» شده ، زمانه و زمینه را برای شیادی مناسب دیده اند! این شیدان فرومایه از ایران باستان تنها چند «ستون و سفال» را شنیده اند و دیگر هیچ! چرا که با چنان پیشینه ای ، نه سواد شایسته ای دارند و نه دانش بایسته ای! برخی شان از خواندن یک متن ساده و نوشتن نامه ای ساده ناتوان اند! شگفتا که این جماعت لمپن ، «**ایران شناس**» شده و گاه درس «**اسلام شناسی**» هم می دهند و توده ها را به «ستون پرستی» فرامی خوانند! که این شد ایران دوستی و آریایی منشی و باستان گرایی!! بیچاره آن نسلی که گرفتار این «**گروه تبهکار**» است!

اساطیر آریایی (۱)

پرسش :

ساختار اساطیر آریایی و تاثیر متقابل اسطوره های ایرانی و یونانی چگونه است ؟

پاسخ :

من چنین دریافته ام که خاستگاه و ساختار اساطیر آریایی چند گونه است : برخی «**وقایع**» پیش از تاریخ و برخی «**وقایع**» پس از **تاریخ آریایی** اند. برخی تجلی آرزوها و آرمان های نابراورده اند. از آنجاکه روح بلند و روان لطیف آریایی هرگز به «**وقایع**» قانع نیست ، **وقایع دنیوی-تاریخی** را همواره **فرا دنیوی- فراتاریخی** می سازد و قوه ی نیرومند متخیله او ، «**صورآیده آل خیال**» می کشد. و این نقطه ی تحول «**وقایع**» به «**اساطیر**» است. از طرفی انسان آریایی هرگز احساس کامیابی نکرده است و جهان را بر وفق مراد خویش نیافته است. از این رو همواره در حسرت است. این حسرت ، زمینه ساز آفرینش اسطوره است. برای این اساس: قهرمانان رزم های دوران پیش از تاریخ آریایی ، در دوران تاریخی اسطوره شده اند. یعنی تقدیس و خارق العاده گشته اند. (ن.ک: فهرست آثار: ایران، آیین و فرهنگ/ مقاله ی

جهان بینی ایرانی) **رزاس** و **مهرآوه** دو اسطوره ی پارسی (=قوم پارت) اند که ساختاری متفاوت دارند. این دو، الهه ی زیبایی و عشق لطیف انسانی اند که با **پرومته ی یونانی** برابری می کنند. شاید بپنداریم که این «لطافت انسانی» مرهون «**اومانیسم یونانی**» است که در دوره ی یونانی مآبی اشکانیان به فرهنگ آریایی راه یافت. تاثیر متقابل فرهنگ ها اجتناب ناپذیر است. بی گمان شباهت هایی میان اساطیر ایرانی و یونانی وجود دارد!

اساطیر آریایی (۲)

پرسش:

گیلگامش اسطوره ای آریایی است یا سامی ؟

پاسخ:

گیلگامش (GIL-GA-MESH) اسطوره ای است از اساطیر بین النهرین با بیش از چهار هزار سال پیشینه. نخستین اسطوره ی مکتوب و مدونی است که در تاریخ فرهنگ و تمدن بشری شناخته شده است. اسطوره شناسان سامی گرا، می کوشند تا این اسطوره را در صورت و سیرت، سامی نشان دهند و آن را نشان برتری اندیشه و فرهنگ سامی بر دیگر فرهنگ ها بدانند. از این رو آن را در قدمت و محتوا، بر حماسه ی ایلید و اودیسه، برتری می دهند و پیرامون اسطوره ی گیلگامش صدها مقاله و کتاب مستقل نوشته اند و دارند می نویسند. اسطوره شناسان آریایی گرا نیز بر آنند تا این اسطوره را آریایی خالص بدانند و اصالت اندیشه و فرهنگ بشری را به اقوام آریایی دهند. اسطوره یا حماسه ی گیلگامش خاستگاهی بابلی (=Babel) دارد. اسناد این اسطوره در کتابخانه ی آشور بانی پال به دست آمده است. من چنین دریافته ام که: گیلگامش در صورت و سیرت، آمیزه ای است از اندیشه ی سامی - آریایی. نمودار معنوی این اسطوره چنین است که: دو سوم آن خدا و یک سوم آن انسان است. نمودار مادی آن چنین که: مردی با قامتی بس بلند، با سیمایی مهربان، لبخندی حکمت آمیز بر لب، چشمانی نافذ و باز، ریشی مرتب و مرصع و بلند (ویژگی اشرافیت آریایی)، هیکلی تنومند، عضلاتی پیچیده، زیبایی خیره کننده ی مردانه. در این ویژگی ها عناصر آریایی و سامی را به روشنی می توان دریافت. برخی اسطوره شناسان متمایل به پرومته یونانی، گیلگامش را رمز فلسفه یا حماقت متهورانه می دانند که در جستجوی حقیقت، اصرار می ورزد: " بگذار ترس مرا از پای درآورد و بی هوش شوم، هرچه هست مرا از آن آگاه کن ". بدیهی است که این کنجکاوی و آزاد

اندیشی، ویژگی سامی است. تازیان به تازگی در جهت تقویت پان عربیسم، با استفاده از آثار اسطوره شناسان سامی گرا، تلاش دارند تا حماسه ی گیلگامش را سامی=عربی خالص نشان دهند و تا آنجا پیش رفته اند که مدعی اند: نام این اسطوره، «غیلگامج» بوده و عجم ها آن را «گیلگامش» خوانده اند! در صورتی که با این استدلال، عکس آن درست است! یعنی در اصل گیلگامش بوده تازیان آن را تعریب (=تازی سازی واژگان) کرده اند.

گنبدیگی جهان در حکمت آریایی!

پرسش:

در اوستا از تیرگی و تاریکی جهان در پیش از ظهور سوشیانس نهایی یاد شده است و آمده است که همه چیز جهان می گنبد. این بچه معناست؟ خواهش دارم روشن فرمایید!

پاسخ:

آیا تیرگی و تاریکی حاکم بر جهان را نمی بینی؟ آیا فرومایگی حاکم بر جهان را نمی بینی؟ مگر نمی بینی که هوای جهان آلوده، آب های جهان آلوده، گیاهان جهان بیمار، جانوران جهان بی جان، زمین را زباله فرا گرفته؟ مگر نمی بینی که قحطی، خشک سالی، بیماری، فقر، فلاکت، جنگ، ناامنی و درد های بی درمان، جهان را دربر گرفته؟ مگر نمی بینی که عمر این سیاره ی بیمار و آلوده به پایان رسیده و نه تنها هزاره سوم میلاد به انجام نمی رسد بلکه سده ی نخست این هزاره نیز به پایان نخواهد رسید؟ مگر نمی بینی که فرومایگان بر جهان چیره شده اند؟ مگر نمی بینی که جهان از حکمت و اخلاق تهی گشته؟ مگر نمی بینی که معنویت و داد از جهان رخت بر بسته و بیداد دارد بیداد می کند؟ مگر نمی بینی که همه ی ارزش ها و باورها گنبدیده؟ بوی گنبدیگی فرش به عرش رسیده و عرشیان را به ستوه آورده! مگر نمی دانستی که: هرچه بگنبد نمکش می زنند، وای به روزی که بگنبد نمک؟ و اینک "نمک" گنبدیده! آری آنچه در حکمت آریایی آمده راست و درست است و تحقق یافته و می یابد!

الدّراساتُ الإيرانية

أسئلة و أجوبة

حول خلفيّة ايران التّاريخيّة والثّقافيّة والحضاريّة

للباحث و الكاتب الإيراني

الدكتور محمود رضا افتخارزاده

IRANOLOGY

QUESTION & ANSWER

About historical , cultural & civilizational background of Iran

www.iranologi.blogfa.com

IRANOLOGY11@GMAIL.COM

BY

DR.M.R.EFTEKHARZADEH